

Αναρχισμός και εθνικοποιήσεις - Μερικές σκέψεις

Του Alan MacSimoin (WSM)

Μπορούν οι αναρχικοί να υποστηρίξουν τις εθνικοποιήσεις; Τι πρέπει να γίνει με τις εγκαταστάσεις φυσικού αερίου στο Rossport; (σ.τ.μ.: τοποθεσία με εγκαταστάσεις αερίου στην Ιρλανδία). Θα την αφήσουμε στα χέρια της Shell και οι παχιές γάτες (σ.τ.μ.: εννοεί τα αφεντικά) θα γίνονται παχύτερες; Θα προσπαθήσουμε να πείσουμε την κυβέρνηση Bertie να τις εθνικοποιήσει για να χρησιμοποιήσει τα κέρδη της προς όφελός μας;

Σε μία εποχή που η κυρίαρχη οικονομική σκέψη είναι η ιδιωτικοποίηση όλων όσων βλέπουμε γύρω μας, θα απαιτούνταν αρκετές πιέσεις για να τους πείσουμε να τα εθνικοποιήσουν, πόσο μάλλον να επιστρέψουν πίσω κάτι που παρέδωσαν σε μια πολυεθνική-μαμούθ. Αισθανόμαστε ότι θα χρειαστούν πολλά περισσότερα πράγματα από μια συλλογή υπογραφών, ακροβατικές δραστηριότητες δημοσιότητας και/ή μερικές διαδηλώσεις. Μιλάμε για κινητοποιήσεις μερικών δεκάδων χιλιάδων στις δρόμους, πιθανώς κάποια πράξη πολιτικής ανυπακοής και ίσως ακόμη και μια ειδική απεργιακή δράση.

Έτσι, θα απαιτείτο ένα μεγάλο και διεκδικητικό κίνημα, με αρκετά διαδεδομένη υποστήριξη για να αναγκάσει την κυβέρνηση να αναλάβει την διαχείριση των εγκαταστάσεων αερίου Corrib. (σ.τ.μ.: άλλες εγκαταστάσεις

αερίου στη χώρα). κάτι που δεν είναι ένας εύκολος στόχος, αλλά δεν υπάρχει και τίποτα που να λέει ότι κάτι τέτοιο είναι αδύνατο. Εάν συμμετέχουν αρκετοί άνθρωποι στην όλη εκστρατεία και είναι αποφασισμένοι να μην περιοριστούν πάντα σε ατελέσφορα μέσα διαμαρτυρίας, τότε μπορεί να επιτευχθεί κάτι τέτοιο.

Αλλά ποιο είναι το θέμα; Θα υπήρχε αρκετά μεγάλη πιθανότητα να πάρουμε πίσω κάτι που χρειαζόμαστε, ένα μέρος των μετρητών που η κυβέρνηση Bertie έχει σε τραπεζικούς λογαριασμούς; Αφημένη στην πολιτική της, η κυβέρνηση θα ξόδευε ελάχιστα, ίσως και τίποτα, από το πρόσθετο αυτό εισόδημα, σε χρήσιμα προγράμματα όπως η επαναλειτουργία των θαλάμων των νοσοκομείων ή η ανέγερση προσιτών σε όλους κατοικιών. Αλλά είναι πολύ πιθανότερο να χρησιμοποιήσουν αυτά τα χρήματα για να χρηματοδοτήσουν περισσότερα «κίνητρα» ή να προβούν σε φορολογικές περικοπές για τους πλούσιους φίλους τους.

Για το WSM, το σημαντικό θέμα είναι εάν η εθνικοποίηση επρόκειτο να επιτευχθεί από ένα μεγάλο και ενεργό κίνημα των εργαζόμενων, ένα κίνημα που θα είχε τη θέληση και την εμπιστοσύνη να αναγκάσει την να ξοδέψει τουλάχιστον μερικά από τα πρόσθετα μετρητά σε κοινωνικά χρήσιμα προγράμματα.

Θα ήταν μια μικρή μεταρρύθμιση που δεν θα σιγούρευε και τίποτα, γιατί η κυβέρνηση και οι πολυεθνικές όπως η Shell, θα έψαχναν αμέσως για τρόπους ανατροπής της όποιας απόφασης και θα ιδιωτικοποιούσαν τη νέα κρατική επιχείρηση.

Αλλά θα αποτελούσε μια μεταρρύθμιση που θα άξιζε να υποστηριχθεί. Με το να θέτουμε από κοινού το θέμα της εθνικοποίησης των εγκαταστάσεων πετρελαίου και φυσικού αερίου και πώς θα πρέπει να ξοδευτούν τα πρόσθετα χρήματα, κινούμαστε λίγο πιο κοντά προς την προώθηση των ενδιαφερόντων της εργατικής τάξης, για την αντίσταση στα «δικαιώματα» της ιδιοκτησίας. Και αυτό είναι το σημαντικό.

Η κρατική ιδιοκτησία δεν έχει καμία σχέση με το σοσιαλισμό. Αν και στη Μεγάλη Βρετανία υπήρξε μια κατά εκτεταμένη κρατική ιδιοκτησία μέχρι τη δεκαετία του '80 (σε ανθρακωρυχεία, σιδηροδρόμους, ταχυδρομεία, αυτοκινητοβιομηχανία, ηλεκτρισμό, υγεία, χαλυβουργεία, τηλέφωνα και πολλούς άλλους τομείς) εντούτοις δεν υπήρχε αρκετή ισότητα, εργατικός έλεγχος ή κάτι άλλο που να μπορούμε να το συνδέσουμε με το σοσιαλισμό.

Από την άλλη, ας σκεφτούμε τι γινόταν στην «κομμουνιστική» Ρωσία, όπου το κράτος ήταν ιδιοκτήτης όλων των βιομηχανιών. Μια δικτατορία στην οποία υπήρχε μόνο ένα αφεντικό, το κράτος. Δεν υπήρχε κανένα πραγματικό συνδικάτο παρά ένας στρατός κληρωτών, καμία πολιτική ελευθερία παρά μια τεράστια ανισότητα στον πλούτο μεταξύ των αρχηγών του κόμματος και της εργατικής τάξης.

Όλα αυτά δεν είχαν την οποιαδήποτε σχέση ακόμη και με τη διαστρεβλωμένη άποψη περί σοσιαλισμού και πολύ απλά η Ρωσία κυβερνιόταν από μια

καπιταλιστική τάξη. Αντί για έναν ιδιωτικού τύπου καπιταλισμό κάτω από τον οποίο ζούμε εμείς, οι Ρώσοι ζούσαν κάτω από τον «κρατικό καπιταλισμό». Και είναι κάτω και από τους δύο τύπους καπιταλισμού που μια μικροσκοπική άρχουσα τάξη κάνει «μεγάλη ζωή» καταληστεύοντας την εργασία της μεγάλης πλειοψηφίας.

Οι εθνικοποιήσεις δεν μας φέρνουν λοιπόν πλησιέστερα στο σοσιαλισμό απ' ό,τι η ιδιωτική καπιταλιστική ιδιοκτησία. Εάν θέλετε να ξεφορτωθείτε το διαχωρισμό των ανθρώπων σε αφεντικά και εργαζομένους, λίγο ενδιαφέρει εάν το αφεντικό σας είναι ο Tony O'Reilly ή το κράτος - γιατί έχετε ακόμα ένα αφεντικό.

*Δημοσιεύτηκε στο τεύχος 100 της εφημερίδας «Worker's Solidarity» («Εργατική Αλληλεγγύη») της αναρχοκομμουνιστικής οργάνωσης Workers Solidarity Movement (WSM – Κίνημα Εργατικής Αλληλεγγύης) από την Ιρλανδία (στη σειρά κειμένων με τίτλο «Thinking About Anarchism» - «Σκεπτόμενοι για τον Αναρχισμό»). Ο Bertie που αναφέρεται στο κείμενο είναι ο τωρινός πρωθυπουργός της χώρας. Δημοσιεύτηκε επίσης στο www.anarkismo.net Ελληνική μετάφραση «ούτε θεός-ούτε αφέντης» 30 Δεκέμβρη 2007.